

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Задатак 1.

Упрошћени израз $\left[\left(\frac{(a-b)^2}{ab} + 3\right) \cdot \left(\frac{a}{b} - \frac{b}{a}\right)\right] : \frac{a^3 - b^3}{a^2 b^2}$ има облик:

- а) $\frac{a+b}{2}$; б) $\frac{ab}{2}$; в) $a + b$; г) $a - b$.

Решење:

Уз коришћење услова: $a \neq b$, $ab \neq 0$, дати израз биће једнак:

$$\begin{aligned} & \left[\left(\frac{(a-b)^2}{ab} + 3\right) \cdot \left(\frac{a}{b} - \frac{b}{a}\right)\right] : \frac{a^3 - b^3}{a^2 b^2} = \\ & = \left[\left(\frac{a^2 - 2ab + b^2 + 3ab}{ab}\right) \cdot \left(\frac{a^2 - b^2}{ab}\right)\right] : \frac{(a-b)(a^2 + ab + b^2)}{a^2 b^2} = \\ & = \frac{(a^2 + ab + b^2)(a-b)(a+b)}{a^2 b^2} \cdot \frac{a^2 b^2}{(a-b)(a^2 + ab + b^2)} = a + b. \end{aligned}$$

Тачно решење задатка је под **в) $a + b$** .

Задатак 2.

Решење једначине $(\sqrt{\sqrt{2}-1})^x + (\sqrt{\sqrt{2}+1})^x = 2$ је:

- а) 0; б) 1; в) 4; г) 3.

Решење:

Дата једначина је еквивалентна следећем: $(\sqrt{2} + 1)^{\frac{x}{2}} + (\sqrt{2} - 1)^{\frac{x}{2}} = 2$.

Како је $(\sqrt{2} - 1)(\sqrt{2} + 1) = 1$, увођењем смене $(\sqrt{2} + 1)^{\frac{x}{2}} = t$, дата једначина постаје еквивалентна једначини: $t + \frac{1}{t} = 2 \Leftrightarrow t^2 - 2t + 1 = 0 \Leftrightarrow (t-1)^2 = 0 \Leftrightarrow t = 1$.

Дакле, $(\sqrt{2} + 1)^{\frac{x}{2}} = 1 = (\sqrt{2} + 1)^0$, одакле је $x = 0$.

Тачно решење задатка је под **а) 0**.

Задатак 3.

Израз $\frac{\cos^2 x - \operatorname{ctg}^2 x}{\sin^2 x - \operatorname{tg}^2 x}$ идентички је једнак:

- а) $\operatorname{ctg}^6 x$; б) $\operatorname{tg}^4 x$; в) $\operatorname{ctg}^4 x$; г) $\operatorname{tg}^6 x$.

Решење:

Коришћењем основних тригонометријских идентитета, добија се:

$$\frac{\cos^2 x - \operatorname{ctg}^2 x}{\sin^2 x - \operatorname{tg}^2 x} = \frac{\cos^2 x - \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x}}{\sin^2 x - \frac{\sin^2 x}{\cos^2 x}} = \frac{\cos^2 x \cdot \left(1 - \frac{1}{\sin^2 x}\right)}{\sin^2 x \cdot \left(1 - \frac{1}{\cos^2 x}\right)} = \frac{\cos^2 x \cdot \left(\frac{\sin^2 x - 1}{\sin^2 x}\right)}{\sin^2 x \cdot \left(\frac{\cos^2 x - 1}{\cos^2 x}\right)} = \frac{\cos^4 x \cdot (-\cos^2 x)}{\sin^4 x \cdot (-\sin^2 x)} = \frac{\cos^6 x}{\sin^6 x} = \operatorname{ctg}^6 x .$$

Тачно решење задатка је под **а) $\operatorname{ctg}^6 x$** .

Задатак 4.

Бројеви: $\frac{1}{\log_2 3}$, $2 \log_9(5^x - 1)$, $-\log_3 \frac{1}{5^x + 3}$, представљају три узастопна члана аритметичког низа за x једнако:

- а) 2; б) $\log_5 3$; в) $\log_3 5$; г) 1.

Решење:

Свођењем чланова аритметичког низа на исту основу логаритма и коришћењем особина логаритма, добија се:

$$a_1 = \frac{1}{\log_2 3} = \log_3 2 ;$$

$$a_2 = 2 \log_9(5^x - 1) = 2 \log_{3^2}(5^x - 1) = 2 \cdot \frac{1}{2} \log_3(5^x - 1) = \log_3(5^x - 1) ;$$

$$a_3 = -\log_3 \frac{1}{5^x + 3} = -\log_3(5^x + 3)^{-1} = \log_3(5^x + 3) .$$

$$\text{Услов: } 5^x - 1 > 0 \Leftrightarrow 5^x > 1 \Leftrightarrow x > 0 .$$

По дефиницији аритметичког низа важи $a_2 - a_1 = a_3 - a_2$, па је:

$$\log_3(5^x - 1) - \log_3 2 = \log_3(5^x + 3) - \log_3(5^x - 1) .$$

Како је разлика логаритама истих основа једнака логаритму количника аргумената, важи да је:

$$\log_3 \frac{5^x - 1}{2} = \log_3 \frac{5^x + 3}{5^x - 1} \Leftrightarrow \frac{5^x - 1}{2} = \frac{5^x + 3}{5^x - 1} .$$

Сређивањем израза, експоненцијална једначина: $5^{2x} - 4 \cdot 5^x - 5 = 0$ решава се увођењем смене: $5^x = t > 0$ и добија квадратна једначина: $t^2 - 4 \cdot t - 5 = 0$. Како су решења квадратне једначине $t_1 = 5$ и $t_2 = -1$, из услова $t > 0$, једино решење које прихватимо је: $5^x = 5$, односно да је $x = 1$.

Тачно решење задатка је под **г) 1**.

Задатак 5.

Површина ромба чије се дијагонале разликују за 8 cm не мења се ако се краћа дијагонала продужи за 3 cm а дужа скрати за 4 cm . Обим тог ромба има дужину једнаку:

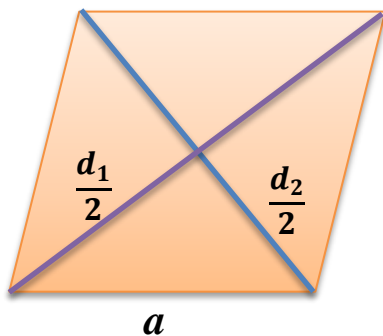
- а) $34\sqrt{2}\text{ cm}$; б) 48 cm ; в) 80 cm ; г) $8\sqrt{34}\text{ cm}$.

Решење:

Коришћењем формуле за израчунавање површине ромба и датих релација,

$$d_1 = d_2 + 8\text{ cm}; \quad \frac{d_1 \cdot d_2}{2} = \frac{(d_1 - 4\text{ cm}) \cdot (d_2 + 3\text{ cm})}{2},$$

добија се: $(d_2 + 8) \cdot d_2 = (d_2 + 8 - 4) \cdot (d_2 + 3)$, одакле је: $d_2 = 12\text{ cm}$, а $d_1 = 20\text{ cm}$.

Како код ромба важи релација Питагорине теореме за половине дијагонала и страницу ромба, добија се:

$$a^2 = \left(\frac{d_1}{2}\right)^2 + \left(\frac{d_2}{2}\right)^2 = 100\text{ cm}^2 + 36\text{ cm}^2 = 136\text{ cm}^2.$$

Следи да је $a = 2\sqrt{34}\text{ cm}$, а обим једнак: $O = 4a = 8\sqrt{34}\text{ cm}$.

Тачно решење задатка је под **г) $8\sqrt{34}\text{ cm}$** .